

ORDLISTE – BEGREBER I RELATION TIL JORDHÅNTERING

På *Jordhåndtering.dk* benyttes generelt de begreber som aktuelt anvendes i praksis og i regulering og faglitteratur. Jordhåndtering.dk blev udviklet i perioden 2013-2016 og det skal bemærkes, at der løbende sker udvikling, både teknologisk og i fagterminologi.

Ved opdatering af *Jordhåndtering.dk* i 2026 er det tilstræbt at anvende gældende termer, som angivet i ordlisten nedenfor. Rapporter, værktøjer og dokumenter er dog kun opdateret i begrænset omfang og afspejler som udgangspunkt den terminologi som var gængs på det tidspunkt, hvor de blev udviklet.

SÅDAN ANVENDER DU KORREKTE BEGREBER I ET JORDPROJEKT

Fra: Retningslinjer for håndtering af jord", Vejdirektoratet, september 2021. Dok. 20/12577-14

Hvis jorden ikke er affald	Hvis jorden er affald	Hvis jorden er affald
<i>Jorden skal anvendes som en integreret del af projektet eller afsættes til nyttige formål hos andre aftagere i umiddelbar forlængelse af frembringelsen.</i> Brug følgende begreber: • Projektjord • Håndtering • Anvendelse	<i>Jorden finder ikke anvendelse i projektet, og det er nødvendigt at skille sig af med jorden. Jorden anvendes som erstatning for primære stoffer hos aftagere, der ikke var kendt på frembringelsestidspunktet eller i umiddelbar forlængelse heraf.</i> Brug følgende begreber: • Overskudsjord • Nyttiggørelse • Genanvendelse	<i>Jorden finder ikke anvendelse i projektet, og den kan ikke finde anvendelse som erstatning for primære råstoffer.</i> Brug følgende begreber: • Overskudsjord • Udsætning • Bortskaffelse • Depot

Begrebsanvendelse – farverne er udtryk for, at der bør være en høj grad af opmærksomhed på, om anvendelsen af begreberne i den gule og særligt den røde søjle er retvisende, da det kan have store konsekvenser for, hvilken regulering der finder anvendelse.

ORDLISTE

(listen er stærkt forenklet med udgangspunkt i: [Retningslinjer for håndtering af jord](#))

Overskudsjord

Overskudsjord indikerer, jorden er i overskud og at indehaveren af den grund skiller sig af med den. På den baggrund anses jorden som affald, jf. affaldsbekendtgørelsens § 2, stk. 1. Betegnelsen "overskudsjord" bør derfor ikke anvendes for jord som kan anvendes til nyttige formål i projektet eller i et andet projekt.

Overskudsjord kan erstattes med projektjord, som beskrevet i nedenstående, men termen *opgravet jord* kan også anvendes i stedet for overskudsjord. Fx. den opgravede jord i projektet anvendes til rekreative formål eller til genindbygning under veje.

Projektjord

Betegnelsen *projektjord* kan anvendes (i stedet for betegnelsen overskudsjord) når jord fra et projekt kan anvendes til nyttige formål indenfor projektet eller i et andet projekt. Dermed er jorden ikke i overskud.

Anvendelse

Hvis jorden ikke er affald, bør *anvendelse* benyttes

(undgå betegnelsen *nyttiggørelse* som giver indtryk af, at der i realiteten er tale om nyttiggørelse af jord, som er affald).

Nyttiggørelse

Nyttiggørelse dækker over anvendelse af affald som erstatning for primære råstoffer, jf. affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 35.

Genanvendelse

Genanvendelse er udtryk for, at affald omforarbejdes til produkter, materialer eller stoffer, jf. affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 23.

Genanvendelse bør kun anvendes, hvis jorden omforarbejdes til et produkt. Hvis jorden ikke skal anses som affald, og allerede anses som et produkt, bør *anvendelse* benyttes i stedet for *genanvendelse*.

Bortskaffelse og depot / deponi

Bortskaffelse er synonymt med deponeringsanlæg, jf. affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 11. Begrebet bør kun benyttes, når jorden ved slutdisponering ikke tjener et nyttigt formål.

(Den korrekte betegnelse er: "håndtering af jord, som er affald", jf. affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 27).

Begreber som *depot* eller *deponi* bør ikke anvendes, hvor jorden skal anvendes til et nyttigt formål.

Se evt. også: [Miljøpåvirkninger ved jordhåndtering](#)